

ORGANUL LVMINAREI.

Gazeta Beserecésca, Politica, e literaria.

Cu prè Gratiosa invocantia.

Sambata

Nr. LII.

27 Decembrie. 1847

VIENA, 9: 21 Dec. Adi demanetia ajunse aici atatu de trista catu si neasteptat'a scire dein Parma, cunica M. Sa A. Ducesa Maria Luisa, sor'a M. Sale Imperatului, sambata in 18 ale ac in urm'a unei fievre maline trecu de in viétia. Conternarea Familiei Imperatesci e nespusu mare. (Prè Inalt'a Casa suferi in restenpulu unui acestu anu patru pierderi prè amari: pre neuitatulu Palatinu al Ungariei, pre eroului Carolu si asemeneai fiu Fridericu, si acum prè acesta pietra scumpa a Casei Austriace. Se vede că sorte e ne meseriosa pentru ori ce stare in lume!)

Viena, 10: 22 dec. Prè Inalt'a Curte, dupa inscientiarea eri sosita de mortea, in 17 ale acesteia in Parma templata, a M. Sale imperatesei Princesei si A. ducese de Austria, Mariei Ludovicei, Ducese de Parma, Placentia si Vastala, pati cea mai afunda tristatiune.—Dupa Prè Inalta despusetiune, doliul de Curte dupa prè Inaltu-repausat'a incepndu de astadi, miercuri, se va portá in siepte septemane cu scimbatura, asia catu, cele antăie 5 septemane de la 22 dec. 1847 pan' la 25 Ian. 1848 voru fi de doliulu afundu, ér' cele dein urma 2 septemane, dela 26 Ian. pan' la 8 Febr., de celu mai micu.—Rogatiunile de doliu dupa fericit'a M. Sa se voru tiené adi si mane, in 22 si 23 dec., la orele indatenate, in c. r. Basereca parochiale de Curte.

(W. Z.)

Viena, 10: 22 dec. R. Cancelaria transili vana de Curte, conferi cele trei vacanti statuinde Secretari guberniali la R. Guberniu transilvanu, DD-loru maintine Secretari onorari totu acolo: P. Comite Kálnoki, Adalb. Com. Vass, si Concipistei guberniali D-lui C. Schuster. (W. Z.)

POSITIONU, In Sied cerc. tienuta in 6: 18 dec. se ceti o petitiune a cetatei Felsóbánya, ca se i se dé dreptulu de votizare; petitiunea acesta se indreptà la deputatiunea petitionale.—Totu acum se ceti decisiunea catu e pentru lapidarea Adresei.— Mai incolo Paulu Kubiczka (comit. Trenčinu) facu proiectu in obiectulu limbei si natunaletatei unguresci, carele in principiu macar'ca se partení, ci majoritatea de astadata cu preterirea legei de impamentenire, ce se afla pre tapetu, nu voi al pertractá destinsu.—S. Jagasic (com. Strigon.) incà proiectà, ca se se faca representatiune in obiectulu nechiamarei la dieta a B. Ant. Badacsy, carele se si acceptà. Se ceti dupa aceea inscientiarea deputatiunei verificationali:— si in urma ea continuare se pertractà proiectulu de lege de impamentenire — indigenatu.

Posionu, in Sied. cerc. dein 8: 20 dec. se autentica decisiunea despre lapidarea Adresei, si in Sied. dietale tienuta dupa aceea prein maioritate cu aclamarea „se remana“ se sustinu in contra a 21 comitate, a Croatiei si a Distr. Jazigloru. Totu in asta Siedentia se presentà catalogulu membrilor dein deputatiunile alese in obiectulu descumpararei totali si a nutrementului militarescu.—In Sied. cerc. dein 9: 21 dec. se ceti proiectulu de lege dein diet'a tr. catu e pentru limb'a unguresca, si statorinduse, in o reprezentatiune alaturata se face multiamita pentru templarea dein 12 dec. si pentruca membrii Casei domnitorie cunoscu limb'a ung. In Siedentia'diet. serbata dupa aceea, se pertractà anuntiarea in obiectulu descumpararei totali. Er' in Sied. Cerc. dein 10: 22 dec. se cetira si se autenticara reprezentatiunea si proiectulu de lege sunatorie despre limb'a unguresca si natunaletate.

Gazet'a „Hazánk“ serie, cum că in Posionu forte tare domnesce versatulu; si că Inalt'a Sa cu amore onoratulu Palatinu inca in asta bola jace. Dumndieu se dé insanetosiare Inaltiei Sale, prelunga al carei patu prevegiéza angorea unei intregi natuni.

Erd. Hiradó dein Clusiu dupa Wblatt dein Brasiou serie, cunica catu mai curundu se voru in templá pasi spre a impartesi in fapta pre romani (in pamentulu regiu) dein drepturi cetatianesci. Si adauge: „Pentru asta invocantia amesurata scopului si tempului foia citata lauda bine pre umanulu elementu germanu; intr'acea la români le dă a mente, cunica pre calea rogamantiei si subtu conditiuni impreunate cu firea lucrului mai curundu si mai bine siar' ajunge scopulu, de catu prein frecari necontente si repetite, care numai instraineza pre partea cea lalta, si strica causei bune. Voient'a cesta, déca mai alesu o va urmá infientiare indestulitoria, si noi o socotim prè amesurata scopului, mai vertosu dupa ce diet'a cea mai de curundu enuncià, cunica pertractarea causei românilor dein pamentulu regiu nu va ramné de pre diet'a venitoria.“

CLUSIU, 1 jan. 1848 st. n. Si astadin ca i de alta data in tote baserecele de aici se facura rogatiuni fierbenti pentru indelng'a si fericit'a custare a Inaltei Case domnitorie. Guberniu r. impreuna cu corporatiunile eclesiastice, civili si militari subtu conducerea Episcopului r. cat. a Exc. Sale Nicolau Kovács se dusera la Exc. Sa Gubernatoriulu Josef Teleki spre asi descoveri onorea omagiale si cea mai zelosa buna orare catra Inalt'a Casa domnii

toria. Exc. Sa cu energiosa bucuria acceptă semnamentele descoperite; și apromise, că le va face cunoscute la Maiestate. Sera la Exc. Sa fuse o serata splendedea.

A N G L I A.

LONDON, 2: 14 dec. In Sied. Camarei Comunilor de luni (1: 13 d.), bilulu pentru conținerea crimelor în Irlandia se lese a treia ora, și prein urmare se adoptă.—L. Palmerston, la o întrebare de catre J. O' Connell, respunse, cum ca Anglia nu se semte autorisata prein tratate a intrevénî la measurele ce se eau astăzi asupr'a Jesuitelor in Elvetia. Acelasi Lord va se propuna joi (3: 15 dec.) in parlamentu prorogarea Camarei de la 20 dec. pan'la 3 febr. 1848.

London, 3: 15 dec. In Camar'a Pariloru, in sied. de eri, Lord Stanley oserbandu: Cum ca lord Minto, fiendu conservatoriului sigilului privatu, macar' ca astu postu nu e asia astrin-gatoriu, fiendu inse de cea mai mare importatiune, si cerundu o luare a mente statatoria si credentiosa, cu tote acestea togm'a acum nu se afla de facia candu parlamentulu e convocatul intr'un tempu straordinariu,—si că opiniunea publica e, cum ca acestu lordu e insarcinatu cu vre o misiune la Curtea Romei,—marchesulu de Landsdown, respunse ca si lord Palmerston in Camar'a Comuniloru, cumca lord Minto e transisul intru o misiune particolare catre toti supranii Italiei, afara de unul, cu carele legea opresce tota comunicatiunea oficiale. L. Minto e insarcinatu a oferi supraniloru Italiei suaturile amicali dela guberniul M. Britaniei si ai indemnă se urmeze o cale stemperata de o natura catu se nu destepte ingrigiri la alte poteri, si a preventi tote intrepunerea neplacuta in trebile peninsulei. L. Landsdown arapí acésta ocasiune spre asi aretă in modulu celu mai limpedu acea parere, cum ca comunicatiunile cu Roma trebuie a se stabilî catu s'ar' poté mai curundu.—Acelasi lordu totu atunci declară: cum ca intrepunerea dein partea Angliei in trebile Elveției, precum se propusese, numai pote avé locu, si că guberniul anglescu nu va mai luá parte in propusetiunile, ce voru poté fi facute Elveției de catre celealte poteri.

London, 2: 14 dec. Bilulu pentru Irlandia se lese in Sied. de eri dupa ce motiunea lui J. O' connell in contr'a, se lapetă cu 173 asupr'a a 14 voturi si asia cu o majoritate de 159. In aceeasi Sied. unii doputati spusera Irlandiloru unele adeveruri prè verdi. D. Bright (l. Bright) recunoscu deplenu adeverulu gravamelorul Irlandei asupra tiraniciei gubernari mai de multu a Angliei in cea tiéra, ci nu recunoscu celoru 70 membri irlandici ai Camarei Comuniloru dreptulu de a se sculă acum cu gravame asupr'a, Angliei, candu ei, pre catu scie, neci o data nu au cercatul a propune in parlamentu mesure practice pre starea lucuriloru intemeiate spre ajutoriu in retele predominitorie in Irlandia, ci cu totul numai la acea s'au restrinsu, că propusetiunile altora se le strige de nepractice si prein opusetiune sistematica se le denemicésca. Ce se tie-ne de poporulu Irlandiei, dîce mai incolo, reul de capetăiu, de care elu patemesce, e lenea, si numai astăl' impiedeca ase redică la o stare mai buna. Candu anglulu, catu anulu de mare, cu acrululu sufletului se nevoiesce asi castigá cele de traiu, irlandulu inse preste totu nu lucra mai

multu de catu in doua dile intr'o septemană. De se templa apoi seceraturi rele au alte misi-latâti, elu firesce nu scie cum sese ajutare, ci trebuie se flamendiesca, ér' fomea-l' impinge la desperatiune si ucideri. Tote measurele guberniului dar' voru remané fora folosu, pana ce nui va sucede a frange acésta neplecare a irlandului catre lucrare.—Aceste si alte asemenea cuvinte de auru, potu se le é la ânima si altii a fora de Irlandia.

London, 16: 18. In Camar'a Pariloru se lese a treia ora bilulu coercitivu pentru Irlandi si se acceptă, asia catu acum nui mai lipsesce de catu, sanctionarea regia, ce nu va intardiā, macar' sunt, carii nu multu astépta dela acestu bilu, pan'ce nu se va strinsu desarmá poporulu irlandu prein o visitare universale dein casa in casa.—In Camara Comuniloru lord J. Russel propuse o motiune pentru emanciparea de totu a Judeiloru, caror'a inse alta nu le lipsesee de catu a poté si si membri parlamentului, ce se si adoptă cu 253 asupr'a 186 voturi; majoritate de 67. Ci impiedecarea va fi in Camar'a de susu.

E L V E T I A.

Escesurile, ce se templa in acésta tiéra nefericita de partea radicalilor asupr'a totu ce este catolicu si jesuiticu, trecu tota mesur'a si semtiulu omanetatei. Si ca se tacemu de cele template in Friburgu, ca de lucruri acum mai vechi, corespondentiele mai noue ne spunu asemenea au mai crancene template in Cantonulu originariu elveticu Schwyz: Colegiulu Jesuitelor, dice, o parte s'a derimat, usie, coptoria, paturi, vasa s'au nemicitu, scisorile si cartile s'au sferticatu. Rabiea poporului se portă la atatâ, catu sdrobî si altariale in basorec'a Jesuitelor, deschise mormentele si lapetă afara osale. Escesurile, catu au trebuitu se fia de mari se poate cunoșce si de acolo ca insasi Gazeta radicale dela Zürich, le numesce vandalismul de fanatici barbari,—acolo, unde inainte de vreo cati va ani aciasi omeni lucră dumeneac'a si in serbatori la edificiurile Jesuitelor, si pentru, care lingusitorii numeau poporu bunu crestinescu. Inca nu sunt doue luni de candu oratorii in adunarea la Rothenthurm declarara, cum ca scoterea Jesuitelor e totu un'a cu ruinarea relegiunii catolice, si 8000 de barbati charnici de aportă arme le strigara bravo cu entusiasmu. Adeveratu de minune este, cum s'a scimbătă asia curundu poporulu dein Schwyz.

F R A N C I A.

PARIS, 3: 15 dec. Scirile dein Africa aduc ca nouetate certa, cum ca Abd-el-Kadir, sia tramsu pre al seu locutienitoriu Abu-Hamid la imperatulu Marocului Abderrachman, sei declarare supunereasi deplenu. Imperatulu se pare a o si cuprinsu, ci subtu ce conditiuni nu se scie, macar' ca dupa voi'a buna, ce se vediu in osta lui Abd-el-Kadir in urm'a acestei sciri, se poté precepe, cum ca nu sunt apasatorie.—Francii inca neindoitu voru avé a se bucurá, că scapa de un spnu in coste.

I T A L I A.

ROMA. Un suplem. straordinariu la Gazeta oficiala nr. 50, ne spune scirea imbucuratoria: cum ca diferențele pentru Ferara se complanara in

pace si in amicetia. Cardinalele Ciachis se retramise ca se fia facia la restatorirea statului - quo dein ainte de 16 Jul. De conditiuni dein partea Austriei, nu e vorba. Austria va retine numai cetății si douale casarme si magazine puse aproape de cetate, pentru carele se platesc censu pe totu anulu guberniului pontificiu. E' garda civica va continua a impleni servitiulu in la-intralu cetăței si remane incredinta cu sustinerea securitatei si pacei publice.

De la Redactiune.

Cu acestu numeru, incheiandu, adaugem si Numele DD-lorū Abonati pre acestu anu, de si mai tardiū de cum apromesemu, ci cu atatu mai indeplenitū, dein care causa amu si intardiatu. De odata repetiendune sincer'a nostra multiemita atatu aceloru DD. catu si benevoitorilor nestri Colectori, pr. D. Aug. Tr. Laurian Bucuresti; Red. Albineirom. in Jasi si a Gazetei de Trans. in Brasio; D. C Pappalvi Vic. in Haczegu; D. Ales. Sulutz Vic. in Simleu; D. Const. Molnar, Protopopu gr. c. Felgradu. D. Gr. Mihali Protop. Zlatna; D. Mich. Krisan, VProt. Reginu; D. Jos. Selagian Canon. gr. r. Oradie M. D. Ales. Gavra Prot. Arad, D. Dem. Teodori in Lugos; ect. etc. Pre carii de odata-i rogamu, si de aci inainte a ne conserba aceiasi multu pretiuita ajutorentia.

Blasius, 26 Dec. 1847.

T. Cipariu mp. Canon. Cancell.
Red. premariu.

CREDENTIA SI RITULU,
séu cadentiele baserecesci cauțandu spre
baserec'a apusana si resaritena.

(Capetu.)

„Inca Pap'a Nicolau I in ep. 2 catra Fotiu, ast'forma ia rescrisu: despre datenele ce ne ati adusu inainte scriendune, cumca acele musu totu asemene in tote baserecele, de cumva musu in contra autoritateli canonice (si illis canonica non obisit auctoritas), pentru care avemu detorentia a privilegia, nu avemu ce se judecamu;“ dar' pre Cerulariu noitoriu desbinarei cu dreptulu remustra Leu IX, scriendui: „Ecce in hac parte Romana Ecclesia quanto discretior, moderatior, et clementior vobis est, si quidem quum intra, et extra Romanam plurima graecorum monasteria reperiantur, sive Ecclesiae; nullus eorum adhuc perturbatur, vel prohibetur a paterna traditione, quin potius suadetur, atque admonetur eam observare, quia nihil obsunt saluti credentium diversae pro loco, et tempore consuetudines, quando una fides per dilectionem operans bona, quae potest uni Deo commendat omnes.“ — Innocentiu III, Alesandru IV, Leu X, Clemente VII, Piu IV, Gregoriu XII, Clemente VIII, Paulu V, pretiindu cu toti diferitele rituri, séu ceremonie basercesci, care se reduc pan'la tempulu apostolilor, pre Clerulu resaritenu neincetatu lu-reflectara, ca acele datene se li se pastreze. — Totu spre pastrarea ritului s'au datu mai multe decrete dein Roma, dar' mai vertosu prein Constitutiunea lui Benedictu XIV „Etsi pastoralis“, strinsu se demanda, ca nemine deintre credentiosii greco-catolici, fora de invoirea propriului loru Episcopu, se nu pota trece la ritulu latinu, e' preotii numai chiaru cu invoirea papei sesi pota stramutá ritulu, precum se adeveresce acésta si dein decretulu Congregatiunei de Propaganda

Fide dein 2 aprile 1669: „ad conservandam pacem inter unitos armenos regni Poloniae, et ob alias gravissimas causas... annuente Sanctissimo decrevit, ne de caetero armenis unitis, sive laicis, sive ecclesiasticis tam saecularibus, quam regularibus ad latinum ritum quacumque de causa, sine speciali sedis apostolicae licentia, transire liceat“ —

Se vede deintru aceste, că baserec'a romana, dela crestinii resariteni, cari vreu a se uni cu ea, nece odata n'a acceptat, nece a cerutu alta cea, de catu ca sese unescă in credentia tie-nendusi riturile séu ceremoniele sale.

Intre baserec'a resaritena si apusana, precum ele pre multe pan'astadi stau intr'o unire, séu si precum preste mai multi secli fura unite, pan'ce nu fransera legatur'a unirei unii ne impacati atra-si de patem'a superbiei, si a cercarei dupa marire desiérta, nu este, nece a fostu vre o diferenția in esentia credentiei; si pentru aceea nece se cere dela cei cari vreu a imbraciosia unirea alta cea, de catu ca se se reintorce la credentia vechia, si se parasesca smentele, cele ce cu tempulu in coce, prein retacirile unoru s'an vîrnu preintre dogmele credentiei adeverate, imbraciosiandu e' inveniatur'a aceloru SS. Parenti, cari singuri numai potu se faca marturisire despre originari'a curatie a inveniaturei apostolesci. Se cere numai, ca baserec'a resaritena prein acceptarea unirei cu cea apusana se si recapete intregimea credentiei, ce o avura mai pan' intr'al diecele seculu, candu inca luceau preste lumea crestina, preste apusu togna ca si preste resaritu stralucitoriele inveniaturi a maritiloru SS. Gregorii, Vasili si Joani Crisostomi, pre a lecaroru inveniaturi - si intaresee baserec'a romana urdirea tradetiunilor apostolice; a caroru numele serbăza intr'o asemenea cu baserec'a resaritena. Repasindu dar' baserec'a resaritena prein acceptarea unirei, la inveniatur'a cestoru s. parenti, pre carea o marturisi inainte de desbinare, nu i se cere se faca vre o concesiune; precum nece baserec'a apusana nu se strintoresce a se departa de celibatu, căci resaritenii si atunci ca si acum aveau ceremonie diferenti, séu rituri, liturgia nece atunci nu o serbă in limb'a latina, preotii loru si atunci portau barbe; si asia baserec'a romana nu cauta asi lapedá principiulu, celu marturisesce: cum ca esentia, séu intregimea credentiei séu a religiunei nu se cuprinde intru aceste, catu si in unele asemenee diferente, precum facu Cerulariu, adeca in purtarea barbei, in mancarea celoru sangerate, séu a animariloru necurate, in necautarea „aleluia“ preste paresemi, in ajunulu de sambata, in pane ne dospita, séu azuma etc. etc. se cerce argumente de desbinare.“

Pan' aci autorinu renunțu, de ci eselinchia area formale, că baserec'a apusana catolica *) nece o data nu pretende, [ca cei de ritulu basere-

*) La romani cuventul catolic, ce e grecu „*καθολικός*“ deveni a si usuatu in batujocur'a celoru simpli, séu mai bine celoru orbii; in Ungaria romanii banatiensi uniti, dicundule serbii intru batujocura, că sunt catolici, se semtiescu injurati; strainarea de acestu cuventu pre care nulu intielege plebea se vede a se trage de acolo, că prein traducerea Simvolului apostolicu dein serbesce pre romania, originari'a spresiune: catolica, ce nu numai in Simvolulu apostolicu, dar' si in Simvolulu credentiei, numita alu S-lui Atanasiu, se cletesce, in locu de a o tiené, precum o tienura latinii, se stramută cu spresiunea serbesca: sabornicesca. Trad..

cei resaritene voindu a imbraciosiá unirea sesi stramute ritulu grecescu in celu latinu, ci totu de a una conditiunile unirei le au restrinsu chiar numai la esentia credentiei, seu a religionei.

Th. Aaron.

P R I N C I P I A

de limba si scriptura.

XI.

Terminatiunile in TURA au SURA dela acelasi participiu nu sunt astazi asia rari au pucine ca cele mainainte, ci alaturate cu numerul celor ce mai multu nu se afla intrebuintiate de catu in cartile betrane, inca totu nu se potu dice multe. Noi aici vomu insemná numai un catalogu de cele mai usitate, mai fora exemplu, celea mai interesanti pestrandule pe numerii venitori.

In TURA: Adeveratura, adeveritura, ajutatura, aparatura, armatura. Batatura, Cadiutura, chiamatura, contenitura, cunoscutura. Descoperitura, descumparatura, deslegatura, desmaniatura. Impacatura, imparechiatura, implutura, indemnatura, indereptatura, insocitura, intrebatura, intregatura, invertosiatura, invincitura. Luminatura, luptatura. Nascatura, necatura, nodatura. Orbitura. Pastura, portatura. Rapeditura, rapitura, rescumparatura, resfaciatura, retacitura. Santitura, sarutatura, scimbatura, sciutura, semnatura, sentitura, spucatura, statatura. Temutura, tienutura.

In Sura: Cursura, intorsura, prinsura, etc.

E de insemnatu, ca dela participiale in su, in trei forme se facu substantivele in URA, au adaugendu singuru acesta terminatiune, precum in exemplele aduse, ci care sunt pre rari, au intrepanendu inca silaba **tr** pr. a lesatura, dela a lesu, au formandulu chiaru de la altu participiu obsoletu, pr. intielegutura, dela intielegutu. Asia catu verbele ce au astazi un participiu in su, ore-candu se paru a fi avutu, asora de celu memorat mai susu nr. XXXV, inca alte trei: in su, sutu, dutu au gutu; deunde pentru semplu astam: intielesutura si intielegutura, si altele.

Asia: Adausu, adausutura, Alesu a lesatura, Arsu ardiutura, — Cuprinsutura, deprensutura, intorsutura, remasutura, ucisutura etc.

La care, ca se nu sunu judecati cum ca numai dupa capulu nostru vremu a serie cu ut, unde astazi graimur **tr**, vomu aduce numai dona exemplu, ci a fora de tota indoielia, ce voru se arate, ca ce dicemu astazi cu **tr**, betrani nostri disera cu ut in astforma de participiu, era scimbarea pronunciarei a venitul dein asemenea cu participiale verbelor de conj. I.

Asia astazi dicemu: **тъпълътъръз**, macar' participiu e **тъпълътър**. Ci betrani att disu **тъпълътъръз**.

PS. XXIII, 1: **а дониълън** жите пъмквтъл ши **тъпълътъръз** **а** **лън**. LI, Ch. f. 24: де **тъпълътъръз** **лънълън** съйт де **тъпъръзъж** **чирълън** **тъпълътъръзъж**. Pri, fol. 102: тимп де **чирълън**, шанеджже **тъпълътъръзъж**; ib. f. 105: **де** **фъргадък** **тъпълътъръзъж** **ши** **де** **тъпълътъръзъж**, etc. Dein care locuri ne se pare, ca potemul pre de-reptate a serie, si batutura, cadiutura, cuno-scutu, ca implutura, sciutura, dela impi-tu, sciutu, er' nu **тъпълътъръз**, **нъзътъръз**, **къношътъръз**,

тъпълътъръз, **чирътъръз**, an **чирътъръз** **а** **тъпълътъръз**, precum mai diosu.

Cum ea **тъпълътъръз** vene de la participiul uitatu **тъпълътъръз**, care e dela asemenea tempu trecutu **тъпълътъръз**-**тъпълътъръз**, ca **фъкътъ** de la **фъкътъ** **фъкътъ**, de unde apoi se sece: **интиегътъ** tu, ca faci tu, prescurtandu, er' noue **интиелътъ**, faptu, si nu de aiuria,—se va precepe numai de catu dein adevirarea, ca acestu participiu **иси** preteritu su neindoitu orecandu in viatia.

СВ. dum. 9 dupa Ros. тяж ла **съспожъл** съ-флътеск нъ жите аша, че когт амъ де мълите **а** тоите **къпъръ** **тъпълътъръз** иши фиваръ, ши мълите **тъпълътъръ** сънт, къдигата се мак ръдник похта;

preteritulu: **интиегъсе**; СВ, dum. Ros. къ эл лѣтък нъ **българка** къ манинте **авънъс** ши **тъпълътъръ** **се**, къ де **тъпъръ** иши фаркиен **жъдека** пре **хъс**;

part. tr. **интиелътъ-та**; СВ, dum. 2 in parasemi: тяж иши фрацилаш де че **а** **фоот** пре **чест** **българ**, **коам** (**коам**) **тъпълътъръ**. — La Nasce. Domn. тяж де **тъпълътъ** жите **тъпълътъ** **лънъръ**; totu acolo: съ **венит** амъ **фрацилаш** нъ **съпъдът**, кътъръ **тъпълътъ** **лънъ** **чест** **въдъгът** че е **българка** **лънъ** **дъмнъзъ**;

ca subst. in gen. barbatesch; СВ, dum. i dupa Ros. ши **орбълър** **дъръжка** **къмъл** **зън**, ши **лънъна** **фърън**, ши **лънъна** **тъпълътъ** **лънъ** иши **адевъръзълън**. аsemenea in g. fem. СВ, dum. 29 dupa Ros. тяж **самарѣнълъ** **къ** **бънъ** **тъпълътъръ** **ши** **къ** **бънъ** **мълцемнъкъ** **дръжъкъ** **прѣмълъ**, ши **спътенът** **дъръжъ**.

c) De part. fut. act. in ORIU, nu avem a insemná de catu—

1) cum ea formarea lui asemene templari parte, ca si formarea substantivelor in sura autura, de unde dicemu nu numai **къзъторю**, **тъпълътъорю**, in locu de cadiutoriu, intielegutoriu, et si **стрикътъорю**, **ръмънъторю**, **съгътъорю** etc. de care nu avem a ne occupa aici;— precum si multe cuvinte de aci formate in ORIU si ORIA sunt acun parasite, de care in nr. urmatori; si—

2) cum ea, adeveratulu intielesetu acestui participiu la vechi su futurul, er' nu presente ca a-cum. Esempie ne sia destulii aceste pucine:

datatoriu, datus; BO, ex. XII, 22: ши **кънд** **вънъ** **тъпъръ** **тъпълътъръ** че **тътъ** **дъгътъорю** **въ-а** **дъмнъзъ**;

factoriu, facturus. BO, ex. XIV, 13: стаци ши **въдъци** **лънъръ** **маръ** **але** **дъмнъзъ** **кълъен** **фъкътъорю** **дъ** **зъна** **де** **вътъзъ**;

nascitoriu, nasciturus; PS. de Belgr. ps. XXI, 32: **вънъвър** ши **вор** **въстъ** **дърептата** **лънъ**; **шаменълър** **и** **тъкътъорю** **къръ** **фъкъ** **дънъзъ**;

statatoriu, staturus; PS. B. ps. CIV, 10: **карелъ** **тъгъръ** **лънъ** **Іаков** **Статътъорю**;

venitoriu, venturus: NT. B. Luc. VII, 19: **търмътън** **кътъръ** **Іс** **зънънъ**, **тъ** **вънъ** **чес** **вънътъорю**...

Еra, cum ea asta forma totu un'a este dein radecina cu or, orius, urtis a latiniloru,—hu-ne e iertatu a desbate aici. In urma—

d) In catu pentru part. fut. pasivu, noi cu placere vedem, ca literatii nostri incepura al formâ dupa al latiniloru dela gerundiulu in ndu,—ci noi nu iam aflatu, cu dorore marturisimus, neci o urma la betrani nostri.

Asia terminandu formelete gramatece, ne mai remane inca liste de cuvintele cu forme rare, insemnari rare au uitate, au chiaru de cuvintele rare au de totu parâsite. De carele si altele in numrii venitori.

S U P L E M E N T U.

C U G E T E ,

scose la

Serbatori'a Nascerei.

O trifaria consecratioane a datu noa creato-riulu si fericitoriu omeniloru, ne vrendu ca se simu sclavi. Asta consecratioane se chiama: veritate, vertute si fericitate. Singuru numai pentru veritate inca nui pote paré omului reu, că e omu. Veritatea cu lucore cerésca lumineza cararea cea adeseori intunecosa a vieticii, avenda-o pre ea ne mangaia in lips'a comoditatiloru pamentesci, ne radica in superările si ne ajunsele nostre si intru o nevediatiosa departare ne arata scopulu, catra care in eternitate optu se ne apropiemu. Ea ne impiediesce conscientia, ne inainteza petrunderea mentii, ne intaresce feda si da potere vertutei nostre. Că ci foră veritate nu esiste neci o fede, neci o vertute si fericitate.

Vertute potemu eserce in tier'a lacremelor. Ea nu e sunetu vanu, neci fantoma nascuta in capulu celui nebunu. Precum esiste un Dumnedieu, si viéza o santa voientia, ori si catu se se clatesca cea omenesca: asia noi prein dreptu si detorentia ne inaltiamu preste cerculu scimbărilor. Prein vertute ne facem fiii lui Dumnedieu; placerile vietiei ea nile face mai antâiu frumose, la templarea contraria ea ne radica anim'a; si in minutulu dein urma, candu in superare toti ne parasescu, ca faptura ceresca ea ne stă alature, si ne urmează spiritulu in lumea mariloru fericite. Ea ornamentulu aceloru spirite, care se bucura de a nostra fericire si societate.

Noi suntem si spre fericitate consecrati in sole-nitate si pompa prein tramisulu dumnedieimei, mamei nume se chiama Jesu. Pacea conscientiei, multiamirea—indestulirea—susletului, vioios'a animei, fruitiune curata scosa dein cercarea naturei, si bucurii inocenti—nevinovate—si foră durori se ne fericesca si aici diosu in tier'a de proba, ei mai vertosu inca la scopulu peregrinarei nostre se ne restaure—reinoéscă—curata si ne turburata placere angeresca, dupre cum descoperindu a bene voitu Dumnedieu, carele ca funtea caritatei pre toti cari-i suntem fi va se ne fericesca.

X Doctrin'a crestinesca.

Doctrin'a crestinesca e o luce eterna, carea esindu dein o scienteia neaparente se lati totu mai tare pan'ce se facu o flacara nestingatiosa, carea o data va strabate totu cerculu pamentescui. Dein un'a miia milione omeni, carii locuiescu pre pamentu, in calculu aproximativu, doue sute si optu dieci milione marturisesc doctrin'a cesta. De ora ce ea se comenda numai prein bene faceri, vorbesce numai catra anima, predica numai caritate si impacare, si dein contra e dusmana a tota desmerdarea, prescrie cararea strimita a vertutei, incungitura tota potestatea si amenitiera, asia dar' latirea ei se templa in cetu, ei e sigura si statoria, si unde e precepata, de acolo nu se pote sterpi. Ea—insasi cea mai curata pace a animei—este, carea blasfema desbinarea, ca pre un fructu al tartarului. Ea forte invederatu se destinge de religiunea mahomedana, de asta idolatria intunecata, carea impregiurulu ei scimba tote intr'un despotismu c'ada, debilitza artile si scientiele, dreptalu si portările, si bate in catusi libertatea spiritului. Doctrin'a crestinesca

in colibele selbateciloru, precum in palatiale magnatiloru, pune inaintea ochiloru, cum că nu in potentia de domnitoriu repausa binele poporeloru, ci in caritatea de aproapelui, in dreptu si bunele portari. Unde e vre o lature in omu, pre carea doctrin'a crestinesca se nu o lumineze, feda prein descoperirile cele mai pompose, voientia prein veritatile cele mai sublimi! De o urmeza omulu, prein ea cauta se se inalta la cea mai de susu culme a libertatei, carea sta in vertute; si prein ea pote areta, că e icoan'a lui Dumnedieu.

V A R I E T A T I.

Benevoiendu Maiestatea Sa, fostulu nostru Imperator Josef cel mare a intreprinde visitatia legiuniloru de margini in Transilvania, soși si la Stabulu dein Nasaudu, adeca la al II-le Regimentu nobile romanescu; unde fu acceptat cu tota pomp'a si solenetea militare.

Inaintea porpei triunfali imbrilate cu verdetia si flori varie, unde se decora un eroldu ca anunciatorulu sosirei marelui domnitoriu, si o Gratia aurorica tinea in deréptasi angelica o coruna de lauru, fu benecuventat de vergure tenebre, intienduse ele, ca si frumuseti'a Babilonului odiora lui Aleșandru macedonénu, ai aruncă coruni de flori in calesc'a imperatesca. De aci Maiestatea Sa inaintă pre diosu urmatu de urările-glotelor militari: se traescă! Care spresuine cordiale se incorună prein tunetulu artileriei națiunali dein culmea inalta a délului aprope. Intrandu in palatulu preparat spre cortenirea Inaltului, Maiestatea Sa cu mare placere cauta spre Compania, ce astetea in luciosa parăda; si dupa o pauza profunda aretandu cu man'a sirele frumose, catra cei de facie cu entuziasmu dise:

Pectora romulidum firma satis sunt.

Cuventele ceste se pastrara multu tempu inscrise pre un stelpu intre Nasaudu si aproape satu Rebrisior'a. Ci invechinduse stelpulu de lemn ne conserbatu, se putredí; inse in la-intrune se radecinara inaltele cuvinte impreuna cu descrisulu actu, prein tradetiunea parentiloru immortantati.

—Totu atunci preste prandiu dise Imperatulu: cestu Regimentu are un soiu de omeni inalti, sanatosi si vertosi. Si nu pucinu me mirasem a vedé pre vîstimentele romancelor tieseturii etru-riene, dein seclii cei mai departati chiaru dupa originalele pictureloru italiane dein cabinetulu mieu.

G. Popu Capit. pens.

ARTICLII DE LEGE URBARIALI.

(Capetu)

§. 3. Supremum in objectis urbarialibus forum est regium gubernium.

§. 4. Activitate ad totam jurisdictionem extensa, praedictae tabulae urbariali incumbet:

a) Secunda qualibet septimana semel, et necessitate id exposcente, qualibet etiam septimana durantibus quoque feriis, statutis praevie hunc in finem diebus sessiones semper celebrare.

b) Super pertractatis protocollum ducere.

c) Eadem exhibitis vel superatis objectis conficiendam consignationem angariatim r. gubernio submittere.

d) Ex praescripto articuli X-i §. 1.-mi puncti 11. littera d. suscipienda licitationis terminum publicari facere; et denique:

Contractuum urbarialium, in sensu legum patriarum coram regiis ineundorum, revisione ad agenda tabulae urbarialis pertinente, tabula urbarialis similes contractus revidet, fine publicationis marchali congregationi transponendos.

§. 5. Objecta tabularum urbarialium constituant:

a) Omnes quaestiones et differentiae urbariali ex correlatione inter dominos terrestres et subditos subortae: et

b) Determinationes per dominos terrestres ex competente iisdem jurisdictione latae et sine revisionis extra dominium ad tabulam urbarialem provocatae, exceptis in genere omnibus super validitate compositionis exortis et in privilegio fundatis quaestionibus, prout et casibus articuli III-i §. 6. et art. X §. 20. attactis ad ordinariam juris viam relegatis.

§. 6. Cunctis in differentiis urbarialibus querulans actionalem libellum omnia querulæ et praetensionum puncta et totam rei seriem in se complectentem una cum argumentis et documentis tabulae urbariali exhibebit; actionalis libellus medio resolutionis pro depromenda intra 8-vum reflexione, parti adversae communicabitur, quae intra octiduum a die admannationis tabulae urbarialis computandum, reflexiones suas sub one-re toties desumendae poenae constitutionalis 12 florum, summarie, exceptiones videlicet una cum merito, penes exhibitionem omnium documentorum differentiae meritum concernentium tabulae urbariali exhibere, vel si ad comparanda in sui defensam necessaria documenta plus temporis requiretur, intitu prolongationis praefixi termini tabulam urbarialem requiri obstricta erit. Tabula autem urbarialis, necessitate id revera exposcente, merito differentiae ad commodandum longiorem terminum praefiget, exhibita querulatae parti responsione, si meritum differentiae tabula urbarialis plenarie exhaustum esse compriret, differentiam meritorie determinabit; si vero circa meritum dubietates adhuc subversarentur, pro ratione circumstantiarum vel pro adponenda praefigendum intra terminum uberiori dilucidatione concernenti parti causam extradabit, vel vero ad clarificationem subversantium contrarrietatum investigationem decernet.

§. 7. Alterutra partium determinatione in sequelam praetaetarum procedurarum ferenda minus contenta, id intra octavum tabulae urbariali insinuare debet, quae pro adponendis reflectionibus cursum differentiae respicientibus et appellandi rationibus, quindenam cuilibet partium praefiget curabitque ut causa intra 30 dies a die insinuationis computandos cum omnibus documentis in plenitudine penes rotulum r. gubernio submittatur, per hoc tamen executione determinationis per tabulam urbarialem latae, exceptis §-o 8-o praesentis articuli recensis casibus, haud suspendetur: beneficio caeteroquin recursus sub cursu differentiae, ante latam per tabulam urbarialem determinationem, partes uti nequeant, adeoque cursus causae recursu suspensi non potest.

§. 8. Executio determinationum tabulae urbarialis in casibus amotionis subditorum in genere, prout talibus etiam in casibus, dum meritum causae praeter penalitates in sensu articuli XI, §-o 3-o et 4-to infligendas 50 florenos superaret, usque adventum determinationis r. gubernii suspendenda semper erit; in casibus autem 50 floros haud superantibus determinationes tabulae urbarialis exequutioni erunt mancipandae.

§. 9. Executio per ordinarium executorem sub diebus etiam ferialibus peragenda erit, ejus

cursum, ad actum usque assignationis impedire vetum est, assignationem vero pars succubens inhibere quidem poterit, astrationes inhibitionis ad proxime celebrandam tabulae urbarialis sessionem eidem tabulae exhibere obstricta erit; casu enim in contrario dissoluta post interpositam inhibitionem primitus celebranda tabulae urbarialis sessione, assignatio incomisso consummata veniet, quo in casu, prout casu etiam in illo, quando interpositae inhibitionis sufficientem rationem assignare non posset, vel vero inhibitionem contra ipsam executionem applicaret, inhibens poena 24 flor. manebit, determinationes via quam brevissimam effectuari curare supr. officialibus incumbet, quem in finem necessariam militarem adstantiam, benigne annuente sua Majestate Sacratissima concernentes militares jurisdictiones ad officiosam supr. officialium requisitionem supeditandam illico habebunt.

§. 10. Occursurae quaevis aestimationes cum interventu concernentis v. judgium vel Dulos commissarii et quidem tali modalitate erunt peragendae, ut tam praetendens, quam vero praetensa pars seorsive duo, et v. judgium vel Dulo commissarius unum denominabunt ad aestimationem individuum, quin si alterutra partium aestimatores denominare recusaret, v. judgium vel dulo cossarius facultatem habebit loco recusantis partis duo individua denominare, denominatos aestimatores adjurabit, et expositiones eorum super aestimatione in scriptum redigendas, praetendenti, selta sub authentia extradabit; in casibus vero computualibns eatenus mutuis partium praetensionibus adsumptis, illas determinabit, et desuper genuimum computus cursum dependens expediet fide dignum testimonium sub authentia utriusque partium, si sollicitaverint extradandum. Demum ad partes v. judgium vel dulonis cossarii pertinebit, in sequelam requisitionis cuiusvis partis, amicabilem inter partes complanationem tettrare.

§. 11. In differentiis, in quibus repositio potest sollicitari, querulans a die promota querelæ computandos intra tres menses, in omnibus aliis vero urbarialibus differentiis, intra anniversarium, sub poena paeclusi, querelas tabulae urbariali exhibere obstrictus erit.

§. 12. Coram r. gubernio etiam succubens, in causis 50 floros superantibus, executione plenarie consummata, causam uno eodemque in objecto semel tantum intra anniversarium resuscitare poterit.

§. 13. In decisione tabulae urbarialis quo ad expensas, in pertractationem similium differentiarum insumptas, exprimendum erit per qualit partium, et qua in mensura illae supportandæ sint; in genere autem observandum in casu amotionis subdit in sensu Decr. trip. 1-ae tit. 40. suscipiendae necessarias expensas per dominum terræstrem supportandas venire. Inflictingendas penalitates in una tertialitate parti triumphantí, in altera autem tertialitate judici cedunt; et residua tertialitas ad tegendas tabulae urbarialis scripturisticas necessitates erit convertenda.

§. 14. Praemonitio, tam intuitu migrationis, quam vero amotionis praemittendæ, usque festum S. Michaelis inclusive est semper peragenda, adeoque terminus migrationis porro quoque festum S. Georgii erit.

§. 15. Annuente sua Majestate Ssma singuli tabulae urbarialis assessoræ et notarii 200 florum mon. conv. anno salario e causa provinciali providebuntur.

N U M E L E D D . A B O N A T I .

D. AARON, Joh. Capitanu Aud. Orlath.
 „ Aaron, P., par. gr. c. Sz. patak.
 „ Aaron, Th. Canon. Revis. Buda.
 „ Adam, A. Direct. tip., Bucuresti.
 „ Albani, Th. H., Ieromon. Belgradu.
 „ Albineti, J., Prof. Jasi.
 „ Albon, A., par. gr. c. Palatka.
 „ Alexi, J. Canonicu gr. r. M. Varad.
 „ Alpini, H., theolog. abs. Kut.
 „ Alutan, C., Canon. gr. r. Blasius.
 „ Angyal, G., Secret. mont. Zlatna.
 „ Angel, D. par. gr. c. G. Sz. Imre.
 „ Antal, J., par. gr. c. Deneleg.
 „ Apoloni, N., Bucuresti.
 „ Aranyosi J. et Maiorean T. prof., Blasius.
 „ Aranyosi, N., par. gr. c. Topanfalva.
 „ Aranyosi, P., Saltuar. dto.
 „ Armei, E., Bucuresti.
 „ BABB, J., Transl., Clusiu.
 „ Babesiu, Prof. Arad.
 „ Badescu, G. preantu catech., Berlad.
 „ Balasiescu, N., Prof., Bucuresti.
 „ Balint, S., par. gr. c. Rosia.
 „ Balomiri, A., par. gr. c. Fenes.
 „ Barcsai, Lad., de N. Barcsa. Belgradu.
 „ Barescu, G., Prof., Bucuresti.
 „ Barna, G., par. gr. c. Viena.
 „ Barna, J., Canonicu gr. r. Blasius.
 „ Baronezi, G. A., Bucuresti.
 „ Begnescu, N., dasc., Abrudu.
 „ Bercian, C., Notar., Lugos.
 „ Bercian, J., par. gr. c., Vasamont.
 „ Bercian, St., Protop. gr. c., Lugos.
 „ Bilcz, St., par. gr. c., Hidegkut.
 „ Birle, J., Insp. Blasius.
 „ Boer, A., par. gr. c., Odorheiu.
 „ Boer, St., Canon. gr. r., Blasius.
 „ Bogdan, J., par. gr. c., Genyete.
 „ Boheczel, A., Advoc., Clusiu.
 „ Boksa, S., Protop. gr. r., Gherla.
 „ Boliae, C., Serdariu, Bucuresti.
 „ Borda, G., Cant., Mészkő.
 „ Bozontay, J., par. gr. c., Bedő.
 „ Brancovan, B., par. c., F. Ménes.
 „ Brencsan, Jos., Rat. Cons., Clusiu.
 „ L. B. Bruckenthal, Sam., Tóvis.
 „ Bruz, L., Assess., Sz. Város.
 „ Buda, Th., par. gr. c., Papfalva.
 „ Budai, A., Secret., Sabiu.
 „ CAMPIAN, P., Caminariu, Jasi.
 „ Casion, G., capell. gr. c., V. Hunyad.
 „ Ciokimescu, C., Registr., Buzeu.
 „ Codrea, J., Bucuresti.
 „ Codrescu, Th., (2 exempl.), Jasi.
 „ Cornel, J., Prepositu gr. c., Oradia M.
 „ Costantini, D., Direct. Arad.
 „ Cozacovits, Capitanu, Bucuresti.
 „ Cristian, A., par. gr. c., Nadantelek.
 „ Czieze, J., theolog. abs., Solona.
 „ Czikudi, G., par. gr. c. M. Domb.
 „ Czura, Jos. par. gr. c., Bucium-Vale.
 „ Czurka, Th., negot. Brasou.
 „ DAN, P. par. gr. c. Plosea.
 „ Deák, J., V. Protop. gr. c., Sz. Sebes.
 „ Demény, P., Actuariu, Belgradu.
 „ Dobra, A., Canon. gr. c., Oradia M.
 „ Domsa, Th., par. gr. c., F. Gáld.
 „ Dragoeșcu, A., Prof., Craiova.
 „ Dragos, J., Jude Nob., Oradia M.
 „ Drazsa, G. capell. gr. c. Tür.
 „ Droeu, Eliasim., Bucuresti.
 „ Duilie, N., Prof., Braila.
 „ Dume, St., par. gr. c. Kertes.

D. ERDÉLI, V., Episcopu gr. c., Oradia M.
 „ FABIAN, G., par. gr. c., Világos.
 „ Farago, E., Protop. gr. c. M. Vásárhely.
 „ Fekete, J., Prof., Blasius.
 „ Fetu, Jac., Ases., Berlad.
 „ Filip, A., par. gr. c., Haczeg.
 „ Florian, A., Profes., Bucuresti.
 „ Fülep et Pap G., Prot. et Prof., Blasius.
 „ GAL, Gr., par. gr. c., N. Derzsida.
 „ Ganea, G., Serdariu, Berlad.
 „ Gáspár, J., Educat., Clusiu.
 „ Gavra, A., Profes., Arad.
 „ Genili, J., Bibliot., Bucuresti.
 „ Gerendi, J., Archiv., Blasius.
 „ Gergelyfi, A., negot., Abrud.
 „ Ghica, J., Spatariu, Bucuresti.
 „ Gligoru, J., par. gr. c., Musca.
 „ Giologlu, C., Secret., Buzen.
 „ Giurcaescu, A., dasc., Rosia Abr.
 „ Giusca, Th., Serdariu., Berlad.
 „ Golescu, St., mare - Posteln., Bucuresti.
 „ Gezman, J., Fise., Oradia M.
 „ Gyárfás, A., Ases., Szancsal.
 „ HANIA, J., Not. Consist. n. u., Sabiu.
 „ Herczeg, J., Lugos.
 „ Hetko, P., par. gr. c., Kreszta-ménes.
 „ Hodos, E., par. gr. c., Tihó.
 „ Hormuzache, C. de, (2 exempl.), Botosani.
 „ Hoszu, D., par. gr. c. Szániszlo.
 „ Hoszu, Jos., Prof. de reth. Blasius.
 „ Hoszu, Sim., par. gr. c., F. Szántó.
 „ Husi, Bonavent., Jasi.
 „ IGIAN, Jos., Protop. gr. n. u., Offenbánya.
 „ Ignatu, J., par. gr. c., Panade.
 „ Jonescu, G., Jasi.
 „ Istrate, N., Caminariu, dto.
 „ Juga, J. de, Negotiat., Brasou.
 „ KADAR, S., par. gr. c., Kraszna.
 „ Karácsoni, B., par. gr. c., A. Róna.
 „ Com. Kemény, Jos. de Gy. Monostor, Gerend.
 „ L. B. Kemény, D. dto, N. Enyed.
 „ L. B. Kemény, F., dto, Thorda.
 „ Kerekes, P., Prof. de Poet., Blasius.
 „ Kereszteleki, J., V. Prot. gr. c., Keresztelek.
 „ Kertész, V., Protop. gr. c., Vizakna.
 „ Kimpian, G., par. gr. c., Kerülös.
 „ Kirila, J., Vicariu for. gr. c., Fogaras.
 „ Kiss, Math., Prof., Belényes.
 „ Kolcsár, J., par. gr. c., Dees.
 „ Korhány, J., par. gr. c., Kurtakér.
 „ Koroian, D. V. Prot. gr. c., K. Darocz.
 „ Kovács, A., Abbate, Brasou.
 „ Kránik, J., preantu gr. c., Balomir.
 „ Krisan, M., V. Protop. gr. c., Reginu.
 „ LADAI, Aug., Ases., Péterfalva.
 „ Ládai, D., Prof. de Dogm., Blasius.
 „ Ládai, J., Notariu, Zsidovár.
 „ Lakovári, C., Locutien., Craiova.
 „ Langa, G., Ofic. de cont., Altschanz.
 „ László, S., V. Prot. gr. c., Indol.
 „ László, Th., Acces. thes., Sabiu.
 „ Lauriani, A. Tr., Prof., Bucuresti.
 „ Lazar, Jos., par. gr. c., Radnot.
 „ LEMENYI, J., Episcopu gr. c., Elasius.
 „ Leontian, L., Protop. gr. c., M. Ujvár.
 „ Lobonez, J., par. gr. c., Györtelek.
 „ Luesa, P., par. gr. c., Ternova.
 „ Lukáts, J., Prot. gr. n. u. Zalatna.
 „ Lukács, L., Supr. Locutien., Naszod.
 „ Lupșai, Cl., par. g. c., Rodna.
 „ MACELARIU, E., Cancel., Miercuria.
 „ Maga, S., par. gr. c., Kucsulata.
 „ Maiorescu, J., Serdariu, Craiova.

D. Maiorescu, V., Profes., Bucuresti.
„ Man, G., par. gr. c., Totfalu.
„ Man, P., Concip. thes., Sabiu.
„ Mánfy, Jos., Ration., Blasius.
„ Mánfy St., Not. Cons., dto.
„ Maniulu, Jos., negot., Lugos.
„ Marcian, Th., par. gr. c., Deesakna.
„ Mareu, N., administr. gr. c., Muzsina.
„ Marculeti, V., par. gr. c., N. Cserged.
„ Marin, G., Bucuresti.
„ Mate, D., par. gr. c., M. Bölkény.
„ Matei, Gl., negotiat., Sabiu.
„ Maxin, A., theologu, Pesta.
„ Maximilian, M., Prot. gr. n. u. Haczeg.
„ Mészáros, A., par., gr. c., K. Akna.
„ Miescu, Th., Capell. gr. c., Lugos.
„ Mihali, Gr., Protop. gr. c., Zlatna.
„ Mihali, J., Not. Consist.. gr. c., Ungvár.
„ Moga, J., par. gr. c., Halmágy.
„ Moldovan, N., Capell. gr. c., Abrud.
„ Moldovan, St., V. Prot. gr. c., Mediasiu.
„ Moldovan, V., capell. gr. c., Sz. Maroth.
„ Moldvai, St., par. gr. c., Sz. Péntek.
„ † Moldvai, V., par. gr. c., Ujfalu.
„ Molnar, Alexan., Protop. gr. c., Aiud.
„ Molnar, Alexiu., par. gr. c., Alecsiu.
„ Molnar, N., Provis., Kut.
„ Morosian, Jac., Prof., Brasieu.
„ Morosian, Tr., V. Protop. gr. c., Retteg.
„ Muntean, A., Capel. gr. c., Blasius.
„ Muntean, J., par., gr. c., Deda.
„ Musicelianu, C., Buzeu.
„ Mutovszki et Schaguna, neg., Pest.
„ NEGRUZI, C., Aga, Jasi.
„ Nemes, N., Ration., Zlatna.
„ Nenovics, N., Prof., Braila.
„ Nica, G., negot., Brasieu.
„ Nyulasi, Jos., Protop. gr. c., Nagyág.
„ OLAH, N., par. gr. c., Gurba.
„ Oltean, J., V. Protop. gr. c., Veza.
„ Oltenitian, C., Capitanu (2 esempl.), Bucuresti.
„ Oprian, S., par. gr. c., K. Toran.
„ PANGA, M., Direct., Naszod.
„ Pap, And., Prof. de Fis., Blasius.
„ Pap, Aug., Prof. Norm., dto.
„ Pap, Dem., par. gr. c., P. Szarvad.
„ Pap, Gab., Capitanu, Szepsi Sz. György.
„ Pap, J., theolog. abs., Comana.
„ Pap, Lad., Notaria, Sebeshely.
„ Pap, Măcedon, Vicariu gr. c., Naszod.
„ Pap-Maior, J., Pref., Abafaja.
„ Pap-Marusian, Jos. par. gr. c. M. Bodon.
„ Pap-Moys, A., V. Prot. gr. c., Beel.
„ Pap, Mich., par. gr. c., Kasva.
„ Pap, Nicol., par. gr. c., B. Boesárd.
„ Pap, Petru, Centen. r., M. Ujvár.
„ Pap, Petr., theolog. abs., S. Petru.
„ Pap-Szilágyi, Jos., Canon. gr. r., Oradia M.
„ Pap, Theod., par. gr. c., Farago.
„ Papfalvai, A., par. gr. c., Belényes.
„ Papfalvi, C., Vicariu for. gr. c., Haczeg.
„ Paskutz, D., theolog., Tyrnavia.
„ Pataki, St., par. gr. c., Erdöszada.
„ Pauleti, V., Protop. gr. c., Rosia.
„ Pavlea, P., par. gr. c., Salva.
„ Penes, N. Abr., Advoc., Sabiu.
„ † Petrisor, J., V. Protop. gr. c., Szilvás.
„ Petrovics, C., Pitariu, Bucuresti.
„ Pipos, J., Contrarot., Hoszubánya.
„ Piskoltzi lelkész, Piskolcz.
„ Poenar, J., Pitariu, Bucuresti.
„ Poenar, P., Direct., Bucuresti.
„ Pogány, Kár., Not. Com., Aiud.
„ Popasu, J., Protop. gr. n.u., Brasieu.
„ Popescu, Jos., Profes., Berlad.
„ Popescu, P., Archimandri, Carlovici.
„ Popovits, A., Protop. gr. n. u., Abrud.
„ Popovits, N., Prot. gr. n., Sz. Város.
„ Precep, Gr., par.gr. c., Királyfalva.
„ Puian, V., profes., Craiova.
„ Puseciu, J., Juristu, Sabiu.
„ RACZ, J., Protopresb., Arad.
„ Rácz, M., Protop. gr. c., Kápník.
„ Rácz, V., Canon. Lect., Blasius.
„ Ralet, D., Aga, Botosani.
„ Remetei, Jos., Apoth., Abrudu.

D. Rezei, A., par. gr. c., szeg.
„ Rivulan, Sept., theol. ab. Bál-sán.
„ Roman, A., par. gr. c., s. Cülpös.
„ Roman, C., Bucuresti. M. F.
„ Roman, J., par. gr. c., Szö-Demeter.
„ Rosea, S., Diac. gr. n. u., Gald.
„ Roset, Lascari Vornicu, Jasi.
„ Roset, Raducan Vornicu, dto.
„ SCARTIAN, C., Serdariu, Bucuresti.
„ Schaguna, A., Vicariu gen. gr. n. u., Sabiu.
„ Sendrea, Gen., Archidiac., Jasi.
„ Serbu, Th., Jude prim., Arad.
„ Sereni, Th., Canon. gr. c., Blasius.
„ Seulescu, G. Caminariu, Jasi.
„ Sierban, L., negot., Reginu.
„ Sina, P., par. gr. c., Spini.
„ Sin-Nicolau, D., negot., Brasieu.
„ Sion, G. Jasi.
„ Siiban, M., Not. Consist. gr. c., Oradie M.
„ Soimusian, St., theol. aud., Blasius.
„ Sterka-Salutz, A., Vicariu gr. c., Sz. Somlyo.
„ Sterka-Salutz, J., Contrarot., Abrudfalva.
„ Stoica J., V. Protop. gr. c., Péterlaka.
„ Stoica, St., Maior, Bucuresti.
„ Stregian, J., par. gr. c., M. Igen.
Dna. STURZA, Elisabeta, Jasi.
D. Sturza - Miclausian, A., dto.
„ Suciu, P., Profes., Buzeu.
„ Szabó, J., librariu, Aiudu.
„ Szakalai, J., Protop. gr. c., Thorda.
„ Szancsali, N., Protop. gr. c., Kudzsir.
„ Szilasi, A., Decim. r., Zilah.
„ Szilasi, V., Protop. gr. c., Betlen.
„ Szodoro, J., par. gr. c., T. Szarvad.
„ Szora - Noák, M., par. gr. c., Nantii.
„ TALPASI, J., par. gr. c., Vezend.
„ Tarcza, Jos., Profes., Blasius.
„ Teodori, D., Jerodiac. gr. n. u. Lugos.
„ Thecariu, G., par. gr. c., Szék.
„ Telescu, P., Registr. Bucuresti.
„ Tineu - Velia, N., Profes., Versetz.
„ Tobias, A., par. gr. c., Abrudu.
„ Tomies, J., theol., Carlovici.
„ Toth, St., Par. R. Cath., Verespatak.
„ Turcu, J., Prof. de Jur. Can., Blasius.
„ Turcu, V., Protop. gr. c., Katona.
„ Tustyai, B., par. gr. c., Tustyai.
„ URZESCU, V., Profes., Bucuresti.
„ VACARESCU, J., Mare - Logofetu., Bucuresti.
„ Vajda, J. Fodorháza.
„ Vajda, Sam., Pref. domin., Blasin.
„ Vank, V. par. gr. c., Farnos.
„ Varga, P., par. gr. c., R. Csanád.
„ Varlaam, Ierodiae., Brasieu.
„ Vaszits, P., Dr. med., OTömös.
„ Vertig, L., par. gr. c., Makod.
„ Veszely, C., Capell. R. C., Brasieu.
„ Vintilian, Theof., Eclesiarchu, Buzeu.
„ Vladutiu, N., par. gr. c., M. Bogat.
„ Vlass, B., par. gr. c., Dizsér.
„ Vlatz, J., par. gr. c., Obrazsa.
„ Vojlai - Sierban, Jos., par. gr. c., Voila.
„ Vrabie, G., Medeln., Jasi.
„ Vulcan, Sam., par. gr. c., Sz. Lázár.
„ ZATU, A., Profes., Bucuresti.
„ Zorlentian, Isr., Jeromon., Detta.

Afora de acesti DD. inca:

Agentia C. R., Bucuresti, si Jasi.
Biblioteca, dein Bucuresti.
Cancelaria, C. R. Trans.Viena.
Casino, Brasieu.
Consistoriul gr. n. u., Sabiu.
Guberniul R. Transil., Clusiu.
Librarija DD. J. Romanow, si V. Rusu, Bucuresti.
Monastirea SS. Treimi, Blasius.
Postia, C. R. dein Aiudu, Brasieu, Clusiu, Sabiu.
Redactia: Albinei Rom. Jasi, Curierul rom.
Bucuresti, Gazetei de Trans. Brasieu. — Erdélyi Hirado, Mult és Jelen, Vasárnapi Ujság, Clusiu. Religio és Nev. Pest.—Sieb. Bothe, Sabiu.
Scoala rom. nat., Brasieu, Reginu.
Seminarium, Blasius, Oradia M.
Societatea metalurgica, Boicza.